

บรรณานุกรม

เอกสารภาษาไทย

กฎหมายและคำพิพากษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2530

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2562

พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. 2550

พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พ.ศ. 2485

ประมวลกฎหมายที่ดิน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6666/2561

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4841/2560

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 10229/2555

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1366/2553

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7340/2542

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6303/2539

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 818/2537

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 113/2557

หนังสือ

ขุนประเสริฐมาตรา. (2478). *กฎหมายปกครอง*. พระนคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชาญชัย แสวงศักดิ์. (2533). *ข้อพิจารณาบางประการเกี่ยวกับนิติกรรมทางปกครองและสัญญาทางปกครองตามแนวคิดของฝรั่งเศส เอกสารโครงการฝึกอบรมนิติกรหลักสูตรสัญญาทางปกครอง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.

- นันทวัฒน์ บรมานันท์. (2541). *บริการสาธารณะในกฎหมายปกครองฝรั่งเศส*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- บรรเจิด สิงคะเนติ. (2552). *หลักพื้นฐานเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2531). *ทฤษฎีกฎหมายมหาชน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2538). *กฎหมายมหาชน เล่ม 1 วิวัฒนาการทางปรัชญาและลักษณะของกฎหมายมหาชนยุคต่าง ๆ*. กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ. (2535). *คำอธิบายวิชากฎหมายรัฐธรรมนูญเปรียบเทียบ : รัฐธรรมนูญเยอรมัน*. กรุงเทพฯ: โครงการตำราและเอกสารประกอบการสอน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2535). *คำอธิบายวิชากฎหมายรัฐธรรมนูญเยอรมัน*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- _____. (2535). *คำอธิบายวิชากฎหมายรัฐธรรมนูญเปรียบเทียบ : รัฐธรรมนูญเยอรมัน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2538). *กฎหมายมหาชนทางเศรษฐกิจเยอรมัน*. กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- ประชุม โฉมฉาย. (2548). *วิวัฒนาการของกฎหมายโรมัน โครงการตำราและเอกสารประกอบการสอน คณะนิติศาสตร์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประยูร กาญจนดุล. (2523). *คำบรรยายกฎหมายปกครอง*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาสกร ชุมห่อไร. (2529). *คำอธิบายกฎหมายที่ดิน*. กรุงเทพฯ: แสงสุทธิการพิมพ์.
- โกคิน พลกุล. (2528). *ปัญหาชั้นสูงทางกฎหมายมหาชน 2 คดีปกครองฝรั่งเศส*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช คณะนิติศาสตร์. (2528). *เอกสารการสอนชุดวิชาระบบกฎหมายไทยและต่างประเทศ หน่วยที่ 1-7*. กรุงเทพฯ: วิกตอรีเพาเวอร์พอยต์.
- ยืนหยัด ใจสมุทร. (2544). *คำอธิบาย พ.ร.บ.ว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2530* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- วรพจน์ วิสรุตพิชญ์. (2531). *การควบคุมการใช้ดุลพินิจทางปกครองโดยองค์กรตุลาการ ในรวมบทความในโอกาสครบรอบ 60 ปี ดร. ปรีดี เกษมทรัพย์ รวบรวมโดย สมยศ เชื้อไทย*. กรุงเทพฯ: พี.เค.พรินต์ติ้งเฮาส์.
- _____. (2538). *สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- _____. (2540). *หลักการพื้นฐานของกฎหมายปกครอง* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

- ศิริ เกวตินสฤกษ์ดี. (2531). **คำอธิบายประมวลกฎหมายที่ดินพร้อมกฎกระทรวงและระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- สมยศ เชื้อไทย. (2535). **คำอธิบายหลักรัฐธรรมนูญทั่วไป** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2540). **คำอธิบายกฎหมายแพ่ง หลักทั่วไป เล่ม 1** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- สำนักกฎหมายและที่ดิน กรมชลประทาน. (2556). **การจัดทำบัญชีค่าทดแทนค่าร้อยละย่ำตันไม้และไม่ผลที่ถูกละทิ้งชลประทาน**. กรุงเทพฯ: กรมชลประทาน.
- สำนักงานกลางประสานการจัดหาที่ดินเพื่อกิจการของรัฐ. (2538). **International Standard and Procedures for the Assessment of Compensation by Barry Smith**. ในเอกสารประกอบการประชุมสัมมนาแนวทางการกำหนดเงินค่าทดแทนการเวนคืนให้เป็นธรรม. กรุงเทพฯ: กรมที่ดิน.
- สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา. (2545). **คู่มือการศึกษาวิชากฎหมายปกครอง**. กรุงเทพฯ: จีรรัชการพิมพ์.
- อิสระ นิติทัศน์ประภาส. (2529). **กฎหมายปกครองเปรียบเทียบ**. กรุงเทพฯ: กิ่งจันทร์การพิมพ์.
- เอกบุญ วงศ์สวัสดิ์กุล. (2538). **หนังสือรวมบทความทางวิชาการ เพื่อเป็นอนุสรณ์แด่ศาสตราจารย์ไพโรจน์ ชัยนาม รวบรวมโดย พนม เอี่ยมประยูร**. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

บทความ

- ชรินทร์ สันประเสริฐ. (2530). “หลักการและแนวความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายปกครองฝรั่งเศส”. **วารสารนิติศาสตร์ศรีปทุม** 2, 2(1), หน้า 106-108.
- บรรเจิด สิงคะเนติ และสมศักดิ์ นวตระกูลพิสุทธิ. (2542). “หลักความได้สัดส่วนตามหลักกฎหมายของเยอรมันและฝรั่งเศส”. **วารสารศาลรัฐธรรมนูญ**, 1(2), หน้า 51.
- ขงยุทธ อนุกุล. (2546). “หลักกฎหมายฝรั่งเศสเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์”. **วารสารศาลปกครอง**, 3(2), หน้า 2-3.
- รังสิกร อุปพงษ์. (2531). “ทฤษฎีการบริการสาธารณะในประเทศฝรั่งเศส”. **วารสารนิติศาสตร์**, 18(3), หน้า 39-40.
- _____. (2531). “หลักการและแนวความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายฝรั่งเศส”. **วารสารนิติศาสตร์**, 18(3), หน้า 38.

- วเรจตัน ภาศิริรัตน์. (2543). “เงื่อนไขการตรากฎหมายจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย”. *วารสารนิติศาสตร์*, 30(2), หน้า 187-193.
- วุฒิชัย จิตานู. (2549). “การบังคับใช้หลักการสัดส่วน (Principle of Proportionality)”. *วารสารศาลรัฐธรรมนูญ*, 8(22), หน้า 41-43.
- ประพันธ์ ทรัพย์แสง. (2526). “การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์”. *วารสารคฤหาสน์*, 30(3), หน้า 52-53.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. (2533). “หลักแห่งความได้สัดส่วน”. *วารสารนิติศาสตร์*, 20(4), หน้า 99-100.
- สุรพล นิติไกรพจน์. (2537). “หลักการพื้นฐานของกฎหมายมหาชนทางเศรษฐกิจของฝรั่งเศส ตอนที่ 2”. *วารสารนิติศาสตร์*, 24(4), หน้า 812-813.
- อุกฤษ มงคลนาวิน. (2525). “กรรมสิทธิ์ตามกฎหมายฝรั่งเศส”. *บทบัญญัติ*, 29(3), หน้า 579.

วิทยานิพนธ์

- ชไมพร อ่ำไพจิตร. (2553). *ปัญหาการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีอุทธรณ์ค่าทดแทน*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- นัฐกานต์ ขำยัง. (2550). *ค่าทดแทนที่เป็นธรรมตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุญธรรม วิเศษลา. (2539). *ปัญหาการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พัชรวิไล ต้นประวัตติ. (2548). *แนวทางในการกำหนดค่าทดแทนที่เหมาะสมสำหรับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจิต คงรัตนชาติ. (2542). *ปัญหาการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ศึกษาเฉพาะกรณีการเวนคืนโรงเรียนหรือสิ่งปลูกสร้างส่วนที่เหลือ*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ศรีรัตน์ งามนิสัย. (2550). **หลักความพอสมควรแก่เหตุ : พัฒนาการปรับใช้ในระบบกฎหมายไทย.** วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศุภเชษฐ์ คุสุวรรณ. (2540). **ความชอบธรรมทางกฎหมายของการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในระบบกฎหมายไทย.** วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เอมอิสตรา จันทร์เกษม. (2556). **ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเงินค่าทดแทนการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ศึกษาเฉพาะกรณีการพิจารณาเงินทดแทนที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ที่มีราคาสูงขึ้นหรือลดลง.** วิทยานิพนธ์นิติศาสตรบัณฑิต สาขานิติศาสตร์, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

รายงานการวิจัย

- จิรวัดน์ สุริยะ โชติชยางกุล และ อิศร์กุล อุณหเกตุ. (2557). **โครงการวิเคราะห์กฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2530.** สำนักส่งเสริมวิชาการรัฐสภา, สถาบันพระปกเกล้า.
- ประสงค์ ตันมณีวัฒนา. (2547). **งานพิจารณาอุทธรณ์ค่าทดแทนช่วยเหลือภาระทางคดีของศาล และผู้ถูกเวนคืน: ศึกษากรณีงานพิจารณาอุทธรณ์ค่าทดแทนจากการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อก่อสร้างทางหลวงของกรมทางหลวง.** งานวิจัยหลักสูตร ผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง (บ.ย.ส.) รุ่นที่ 8, วิทยาลัยการยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม.
- รณชิต แอ้มสะอาด. (2546). **ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ได้มาจากการเวนคืน.** งานวิจัยหลักสูตร ผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง (บ.ย.ส.) รุ่นที่ 6, วิทยาลัยการยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม.
- ร้อยโททักษิณ ลิมสุวรรณ. (2547). **การจ่ายเงินค่าทดแทนทรัพย์สินของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย.** งานวิจัยหลักสูตร ผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง (บ.ย.ส.) รุ่นที่ 7, วิทยาลัยการยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม.
- วรเจตน์ ภาคีรัตน์. (2547). **รายงานการวิจัย เรื่อง ความรับผิดชอบของรัฐในระบบกฎหมายเยอรมัน.** สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- สงขลา วิชัยขัทคะ และคณะ. (2546). **รายงานการศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์.** สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

สมคิด เลิศไพฑูรย์ และ กล้า สมุทวณิช. (2546). *รายงานการวิจัยการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนโดยศาลรัฐธรรมนูญ*. ศูนย์ศึกษาพัฒนาประชาธิปไตย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

หนังสือต่างประเทศ

Andrew Baum and Gary Sams. (1977). *Statutory valuation*. (3rd ed.). London: International Thomson Business.

Aquinas Thomas, R.W. Southern. (1968). *International Encyclopedia of the Socai Science*. n.p.

A.W. Bradly. (1979). *Constitutional and administrative Law*. Cambridge: Edinburgh.

Barzel, Y. (1997). *Economic Analysis of Property Rights*. Cambridge: Cambridge university.

Eggertsson, Thrainn (1990). *Economic Behavior and Institutions*. Cambridge: Cambridge University.

GARNER, J.F. (1975). *Compensation for the Compulsory Acquisition of Land*. London: The United Kingdom National Committee of Comparative Law.

Jushun Williams. (1948). *Williams on real property*. London: Butterworth.

Keith Davies. (1984). *Law of Compulsory Purchase and Compensaton*. London: Butterworth & Co.

Lewis Orgel. (1953). *Valuation Under The Law of Eminent Domain*. (2nd ed.). Law Publishers Charlottesville: The Michie Company.

Longo, Joseph P. (n.d.). *The Concept of Property and the Concept of Compensation on Compulsory Acquisition of land*. University of Tasmania Law Review.

Macon, J. and Mañón, J.M., (1977). *Financing Urban and Rural Development Through Betterment Levies: The Latin American Experience*. New York: Praeger Publishers.

Nicholas Emiliou. (1996). *The Principle of Proportionality in European Law*. London: Kluwer Law International.

Sabine Michlowski/Lorna Woods. (1999). *German Constitutional Law*. England: Ashgats and Dartmouth.

Sackman Van Bruny and Russel D. Van Brunt. (1950). *Nichols on Eminent Domain*. n.p.

Vinding Kruse. (1939). *The right of property*. London: Oxford University Press.

เอกสารอื่น ๆ

สมยศ เชื้อไทย. (2550). *เอกสารคำบรรยาย คณะนิติศาสตร์ วิชากฎหมายมหาชนเบื้องต้น ภาคหนึ่ง ลักษณะกฎหมายมหาชน.*

สวัสดิ์ ศรีลัมภ์ และสุรศักดิ์ มณีสร. (2518). *รัฐธรรมนูญประเทศไทย ๒๕๖๐ รัฐธรรมนูญประเทศไทย สังคมนิยม เอกสารประกอบคำบรรยายวิชากฎหมายรัฐธรรมนูญเปรียบเทียบ. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*

ฐานข้อมูลออนไลน์

ขงยุทธ อนุกุล. (2562). *หลักกฎหมายฝรั่งเศสเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ (ออนไลน์).* เข้าถึงได้จาก: <http://www.admincourt.go.th>.

M. Serg LASVIGNES Secretaire general du gouvernement. (2009). *Le Code de l'expropriation pour cause d'utilite publique (online)*: Abstract from: <http://www.legifrance.gouv.fr/html/aproposite/aproposusite.htm>.